

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompai Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Egyesült erővel!

A mástól év óta dörgő ágyuk és ropogó löfegyverek fullasztó füstje foszlányokká oszlik, az éltető nap sugarai azon keresztül törnek, s a láthatáron a derengés jelei mutatkoznak. A régen látott azúrkék ég tisztul fejünk felett. — A komor füstfelhőkön átszűrődő napsugár egy szép jövő reményét élesíti szívében, míg ellenségeink szívét az aggodalom és gyötrelmelem érzete emésztí.

Hős katonáink meggyőztek, hogy a hazaszeretet, a szervezethez és megmondoltság pótolja a hiányzó létszámot és az erkölcsi fölény a kétséges győzedelmet is meghozza.

A katonai véres küzdelmek s a kisikart győzelmeknek eredményét a gazdasági helyzetünk consolidása, a jövőre való megfontolt előkészítés biztosítja. Ezen feladat megoldása az itthon maradottak hazafias kötelessége.

A hősiesség küzdelemben sok munkás kéz elfáradt, munkaképtelenné lett; a munkabírók sora nagyon megfogyatkozott, össze kell tehát fognunk, hogy vállalva egymást támogatva segítsük elő a közérdek kellő kiszolgálását. Sok gazdasági kérdések megoldása égető!

A mai helyzet sürgőssé teszi a parlagon heverő földek kellő kihasználását.

A törvényhozás üléstermében már régen szóvá tették a műveletlenül hagyott földekben elvesző nemzeti jövedelmet. Ujabbban a sajtóban is napról-napra megemlékeznek a föld megművelésének szükségéről.

Ezen cikkek általában — rámutatva a mindnyájunkat érintő nemzeti károsodásra — sürgetik a községek, törvényhatóságok, miniszteriumok intézkedését s ezeket teszik felelőssé minden mulasztásért, késedelemért.

A mikor elismerem ezen intézkedéseknek közérdekből való szükségességét, hangsúlyoznom kell, hogy ezek az egyéneket nem mentik fel hazafias kötelességüknek teljesítése alól.

A háborús helyzetünk, a jól felfogott közérdek megköveteli, hogy mindenünk erejéhez, tehetségéhez mérten részt vegyen a jövőnk megalapozó nagy munkában, és ne várjuk összetett kezekkel, hogy az állam szervei segítsenek rajtunk.

A rendkívüli viszonyok rendkívüli fel-

adatokkal terhelik meg úgy az egyes állampolgárokat, mint ezek összességét: az államot. — A míg az államhatalom rendesen az egyéni szabadságot tiszteletben tartva és a tulajdon szentségét a törvénnyel védve mindenki ellen; a föld használatát, jövedelmezését a tulajdonos tetzésére, belátására bizza, — a háboru az államhatalomnak kötelességévé teszi, hogy a magánérdekeket a szükség mérvéhez képest a közérdekeknek fokozottabb mértékben alárendelje.

Azért kell, hogy a műveletlenül hagyott földeknek kellő munkálásáról, a termelés biztosításáról — hol a tulajdonos arra képtelennek bizonyul — az állam és szervei gondoskodjanak.

Nem akarok az állami végrehajtó hatalom fogadatlan védője lenni, de helytelen és káros, ha minden feladatot áthárítani törekszünk és minden orvoslást állami, hatósági intézkedéstől várunk.

Az állam sem mindenható és leghegyesebb irányu intézkedésének sem lesz meg a kívánt eredménye, ha az állampolgárok azokat tehetségükhöz mérten nem támogatják.

Teljesítse minden állampolgár kötelességét, szolgáljuk lelkiismeretesen mindnyájan hazánkat, testvéreinket és fiainkat, kik vérükkel áldoznak a lövészárkokban érettünk.

Biztosítjuk komoly munkával a jövőbeni boldogulást.

Azért addig is, míg az állam minden parlagon heverő föld megműveléséről gondoskodik, fogjon össze minden vidék polgársága, hogy egy talpalatnyi föld ne maradjon kihasználatlanul.

A véres harcokat követő gazdasági háboru megköveteli, hogy mindnyájan részt vegyünk abban erőnkhez képest.

Azért indítsunk mozgalmat, hogy minden föld megmunkáltassék és termővé legyen. Szervezkedjünk, hogy a tulajdonosnak, ki a mai viszonyok között erre képtelen, segítségükre lehessünk.

Adjunk munkaerőt, vetőmagot — a jövő termésre előlegképen — annak, kinek ez ma rendelkezésre nem áll.

Létesítsünk községenként szövetségeket, a műveletlenül maradt földek megművelésére.

Helyezzük ezeket a földeket községi előjárósági ellenőrzés alá, mely a termés beszédése után azt igazságosan fogja

a földtulajdonos és megművelők között elosztani.

Ha az egyesek — erejükhöz mérten — kötelességüknek eleget tesznek, a közérdeket becsületesen szolgálják, akkor fogják jogosan követelhetni, hogy az erejüket meghaladó terhek könnyítésére, a nemzeti feladat megoldásában segítséget nyújtson az állam.

Gondolkozzunk ezen véleményem helyességén és eszmém kivihetőségén, azután cselekedjünk. Mert ma a nagy világháboruban tettekkkel s nem beszédekkel szolgáljuk a nemzeti érdekeket.

Jaczkó Pál.

Városi közgyűlés.

E hó 23 án tartotta városunk képviselőtestülete közgyűlését dr. Kovács László polgármester elnöklése alatt.

A rendkívüli háborús viszonyoknak kell tudni, hogy dacára a nagyszámu és fontos tárgysorozatnak, a képviselőtestületi tagok nem a szokásos nagy számban jelentek meg a közgyűlésen.

Dr. Kovács László a közgyűlést megnyitván, meleg szavakkal üdvözli Széman Endre képviselőtestületi tagot a praelátusi méltósággal tisztelettel kitüntetés alkalmából.

A tárgysorozat főbb pontjaiból kiemeljük a következőket:

A városi tiszti orvosi teendőket dr. Fuchs Izsó kórházi segédorvos megbízatását a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. — A tanácsi javaslatnak megfelelően kivetette a községi munkát az 1917. évre.

A rendőrségi bérlethelyiségnek bérleti szerződését 1800 korona évi bérösszeg mellett hat évre megkötve jóváhagyólag záradékolta.

A pénzügyigazgatósági épületben lévő bolt-helyiségek és pinczehelyiségek bérletét a régi bérlőkkel — tekintettel a jelenlegi nehéz viszonyokra — a régi feltételek mellett egy-egy évre meghosszabbította.

A katonaság szállás pénze megtérítése ügyéből folyólag felmerült 35000 korona váltókölesön tárgyában a képviselőtestületi közgyűlés a pénzügyi helyzet javultával leendő előnyösebb kölcsönné való változtatásával — Süteő István felszólalása után — a tanácsot bizta meg.

Az egyesített iskolai alapvagyon 1915. évi számadásának megvizsgálására a képviselőtestület Zachar Gusztáv, Varga István és Stolcz Zsigmond képviselőtestületi tagokat kéri fel.

A lelkészek vallásánári fizetése után kivett községi pótdó tárgyában a közgyűlés azon álláspontra helyezkedett, hogy a vallásánári fizetést nem tekintheti a lelkészi fizetés egyik alkotó részének, mert a vallásánári javadalom nem a lelkészi hivatal után jár s az nem az egyház pénztárából utalványoztatik s így a

vallásánári jövedelem állami és községi pótdó alá esik.

Az elaggott és munkaképtelen iparosok részére 100 korona segély utalványoztatott.

Dorka László adóhivatali írnok részére, tekintettel arra, hogy a hadbavonult városi adóellenőr teendőit is ellátja a háboru kezdetétől, évi 200 korona működési pótlékot szavazott meg.

A Franciaországban internált s hazakerült Oláh Bertalanné részére a városi költségvetés XV. tétele terhére havi 15 korona segélyt utalványozott.

Egy csomó illetőségű ügy letárgyalása után az új rendőrségi helyiségek berendezésének költségeire a közgyűlés 1150 koronát folyósított.

A közgyűlésen jelen voltak: Széman Endre, Süteő István, Zachar Gusztáv, dr. Ráróssy Gyula, Lévasz Izsó, Stolec Zsigmond, dr. Wallentinyi Dezső, Rónay Gyula, Szabó József m. dr. Weinberger Rezső képviselőtestületi tagok. A tisztviselők közül pedig: Füredy Pál főjegyző-helyettes, Percz Samu jogügyi tanácsos, Fábry Zoltán rendőrkapitány, dr. Institórisz Endre tiszti ügyész, Mőlezer Gyula városi erdőmester, Tóth Béla városi mérnök, az elnöklő dr. Kovács László polgármesteren kívül.

Világháboru.

A háboru lángja a tavasz közeledtével mind szélesebb határokon harapódzik el újra. A francziákra gyakorolt hatalmas német nyomást egymásután igyekeznek enyhíteni az ententéhez tartozó államok hadseregei. Az olaszok után ki-rohanást intéztek az oroszok is, még pedig nemcsak mi ellenünk, de a németek ellen is. Sőt már a maczedóniai görög határon is megkezdődtek az ellenségeskedések.

Legfontosabbak és legáltalánosabb érdeklődést keltenek a Verdun körüli harcok, a melyek most negyedik változatukba lépnek. A németek, ha lassan haladnak is itt, de biztosan mennek előre céljuk felé. Céljuk körvonalai most kezdenek világosabban kibontakozni. Ugy látszik, minél nagyobb francia sereget igyekeznek a verduni frontra vonni, leg-

alább eddig már több mint 27 francia hadosztály mutatkozott a szűk fronton és néhány föl is morzsolódott a kemény harcokban. Így a németek maguk azt akarják, hogy nehéz és döntő jellegű legyen a verduni csata, a hol az ellenségnek körülbelül harmadrész ereje központosult. A németeknek van elég tartalékjuk, de hogy lesz e a francziáknak és meddig lesz? Ez a kérdések kérdése.

A február 21-iki frontáttörés után nemsokára Douaumont és Hardeumont erődöket foglalták el a németek, azután a keleti Woewre síkról szorították vissza a francziákat s ott is Verdun közelébe férkőztek. Egyidejűleg az erősség északi oldalán nyugat felé a Maas folyóig nyomultak. Majd Vaux erősségét és falut foglalták el, de az erősséget másnap a francziák visszafoglalták. Ezután a Maastól nyugatra fordították fő figyelmüket s ott Forges és Bethincourt Cumieres környékén erősen megvetve lábukat, a fontos Mort Homme magaslatot is elfoglalták.

Közben volt néhány napos szünet többször is, a mi a feladat nagyságát és nehézségét mutatja.

Legujabban pár napos szünet és sikertelen francia ellentámadások után újra a Maastól nyugatra törtek előre, még pedig az előbbi helyről távolabb Malancourt környékén újra áttörték a francia harcvonalat s az avocourti erdők erős hadállásait elfoglalták. Itt 3000 foglyot ejtettek és sok hadianyagot zsákmányoltak. Ez az újabb áttörés és ékverés azért fontos, mert így veszélyeztetik Verdunnak Párisval való összeköttetését, miután a vasutvonalhoz olyan közel jutottak, hogy azt ágyuzhatják.

Ilyenformán úgy látszik, arra készülnek, hogy Verdun körülférjék és az oda szoruló francia sereget elvágják a többitől. Miután a verduni francia sereg igen erős, azért olyan nehéz ez a feladat.

geit kereste, amikor hősök nőttek ki a földből, az otthon maradt, beteg és gyenge lelkű és testü emberek érzését is hatalmába kerítette a távoli harcok hazaszálló dicsőséges híre s a beteges fantázia éledni kezdett s az egyik rímekbe kapta, a másik vonalakba formálta a hősök alakját, dicsőségét és sokszor a sóvárgást, a nyöszörgést a hír, dicsőség mezeje után...

Ebből a mesészerű feltevésből, amely az „inter arma...” klasszikus kijelentésével veszekszik, kiindulva kisütötte az én könnyen lelkesedő tanárom, hogy a művészeknek ezért lágyabb ma is a lelki élete, ezért finomabb az érzése s ezért gyengébb a fizikuma és strukturája.

Ha a mára nézek és azt látom, hogy a viharzó háboru huszadik hónapjában is él és remekeket produkál a művészet minden fajtája, hinni kezdek annak a feltevésnek az igazságában, hogy a háboru borzalmai között kezdett nyilni a művészet kis plántája, amely hatalmas fává növe, ma otthon tud lenni a háboru levegőjében is...

*

Ezek mind eszembe jutottak és végignézem Rimaszombat háborus társadalmának egy érdekes és értékes tevékenységét, amely összekapcsolta a művészet értékét a jótékonyság nemes mozgalmával.

A Szent-György-Czéh, Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesületének rimaszombati tagjai által rendezett kiállítás elsőrendű nivón álló művészi jelenség, amely úgy a kiállított képek értéke, mint az elrendezés stílusa és finomsága tekintetében minden kritikát eltűr.

A kiállított képek nagy része a Tichy-

Az orosz harctéren több helyen nagy és kemény harcok folytak le a héten. Az oroszok voltak a támadók és így a cél az, hogy a francziákon könynyítsenek.

Az északi hadseregnél Hindenburg rég pihenő csapatainál voltak nagyobb támadások. Illő is volt, hogy az új orosz vezér Kuropatkin bemutatkozzék Hindenburgnak. A bemutatkozás megtörtént és Hindenburg ismert módján ajánlotta magát orosz kollegájának. Különösen három helyen harcoltak: Dünaburgtól délre a Drisvijati tónál, Postavy városnál és a Naroc tó mellett. Utóbb még a Viszniev tónál is. Az oroszokat visszaverték a németek és hogy milyen ütközet lehetett, az mutatja, hogy a Naroc tónál már ráértek megszámlálni az orosz holttesteket s egyedül ezen a helyen 9200 orosz hullája feküdt. Ebből látható, hogy nagyon véres ütközetet vívtak ott északon. De az oroszoknak sok emberük lehet, mert újra támadtak s támadásaik elől egy beszőgellő csucspontból biztosabb helyre vonták a német csapatot néhány száz méterrel hátrább.

Ujabb különösen Postavynál voltak borzasztó támadások s azokban annyi orosz veszett el, hogy a német jelentés szerint még az oroszoknál is szokatlan és rettentő a veszteség.

Együttal Dünaburg és Riga közt is több helyen harcoltak az oroszokkal s támadásaikat visszaverték.

A mi seregeinket is megtámadták az oroszok Galiczia keleti részén. Itt különösen az uscieszkói hidsánczra vetették magukat a Dnyeszteren túl; a sáncz egy részét aknákkal fölrobbantva, rommá lőtték, de a hősi védők estig tartották magukat s miután nem lehetett csónakokon átkelni a folyón, éjjel az ellenség csapatai közt eljutottak a zaleszczyki hadainkhoz s így elkerülték az elfogatást. Ezt a Dnyesz-

testvérek műveiből február hónapban a fővárosban rendezett kollektív kiállítás anyagából került ki és főleg grafikai dolgokban látunk mesés változatosságot. Van ezeken kívül egy pár más grafikai lap is, több eredeti festmény és a rendkívül erős és eredeti egyéniségű Bayros marquisnak egy kis exlibris gyűjteménye.

Tichy Kálmán kiforrott izlésű és határozott irányzatú grafikus, akinek művészetét — mint e kiállítás anyaga dokumentálja — a közelmúltban a regényes dalmát várak levegője s a szülőföldjének, az ecsetre érdemes Gömörnek szépségei ihlették meg.

Egy egész sora van itt a szebbnél szebb grafikai alkotásoknak s ezek mellett mint a tavaszi napmosolygás, oly üdén és bájosan kaczagóak a finoman stilizált akvarelljei.

Egy pár aquatintája fiatal lelkének hangulatát viseli magán.

A Tichy Gyula grafikai lapjai más zsánerek. Aki a fővárosi tárlatok légkörében otthon van s aki ismeri a modern irányzat aprólékosan dekoráló finomságait, figurális lágy-ságait, az elragadtatva áll meg a Tichy Gyula közvetlensége s rézkarczainak elevensége előtt.

A többi rézkarczok közül a Szemlér Mihályéi mint gyönyörű antik ékszerek csillognak a modern divat alkotásai között.

A Szent-György-Czéh tagjai a képek nagy részét tagillettmeny gyanánt kapják.

Azoknak, akiknek otthonában nem cifrázkodó dísz és nem üres hivalgás a kép, hanem az érzéshez és szívhez nőtt jóbarát, a Szent-György-Czéh rimaszombati tagjai által rendezett kiállítás nagyszerű alkalmat nyújt arra, hogy az izlésük szavára hallgatva, kiválasszák ezt a becses és sokszor a sirig hűséges barátot.

TÁRCZA.

Képkiallítás a vármegyeházán.

Irta: GÁL ISTVÁN.

Nevető, csapzott haju fiu voltam, a szemem is kékebb mint ma, a fénye is kevésbé megtört, mikor azt hittem, hogy a művészet rajongása kenyeret is ad s mikor egy pápaszemes, bogaras német professzorommal végigkóboroltam egy csomó német képtárt...

Azóta rájöttem, hogy az élet tele van realitással és skatulyával, amelybe bele kell zárni a vágyakat, a szaladni szerető gondolatokat s a kis skatulyát a legpoétikusabb dolog eltemetni egy tavaszi délutánon a napos földbe vagy ha rossz a kedvünk, kihajítani a meleg kedveért kinyitott ablakon!

De azért emlékszem, hogy az én fehér feji professzorom egy lány levegőjü képtár hangulatos sarkában mesét mondott nekem a művészet születéséről, amely mese azóta sokszor az eszemben jár, talán mindannyiszor, valahányszor együtt hallom ezt a két fogalmat: művészet és háború.

Most, hogy végigjáróm a vármegyeháza kistermét s onnan nézem a sorakozó képek rendjét, ahonnan minden hónap második hét-főjén komoly urak megállapítják, hogy rendben halad-e a vármegye szekere, újra eszembe jut ez a kis mese és halvány vonalakkal, a mesék színe és virágai nélkül leírom a rövidre szabott tartalmát:

Régen, mikor a háboru a mindennapi élet foglalkozása volt, tehát majdnem olyan időben mint ma, amikor minden egészséges ember távol az otthonától a harcterek dicsősé-

teren túl levő magában álló sánczot hat hónap óta tartották csapataink s most a rombadöntés és nyolczszoros tulerő miatt hagyták oda.

A Bukovina-besszarábiai határon is élénkebb harcokat jelznek Pfanzer-Baltin seregénél és Volhyniában is.

Az olasz harctéren az 5. dik olasz offenziva nagyon alábbhagyott, sőt már a mi seregeink kerekedtek fölül egyes helyeken, mint a tolmeini hídfő előtt a Ciginj-seloi uton túl elfoglalták az olaszok sánczait s több száz foglyot ejtettek. A Mrzli Vrh, a Krn közelében s a Rambonnál is győztek csapataink s némi előhaladást tettek.

A Balkánon Szaloniki felé volt kisebb harc előőrsek között; a francziák közül néhányat elfogtak a Dojran tó vidékén. Albániában Valonát bombázták repülőink.

Kis Ázsiában előőrsi esatározások folytak. Arábia dényugati szögletén Aden mellett szintén harc volt a törökök és angolok közt. Egyiptomban is készül valami. Oda ment az angol trónörökös is. A napokban a szuezi esatorna közelében letolyt kisebb esatáról jött jelentés.

Igy a tavaszra úgy látszik, lángban áll az egész óvilág kelettől nyugatig.

Hirek és vegyesek.

Forgácsok

helyére írom meg azt a rózsaszínű lapot, amely rám mosolygott e hétnek egy napfényes reggelén a komoly újságok halmaza s egy két levél közül, amely mind együtt véve az aznapi „postám”-at jelentette.

A tábori postai levelezőlapok jó barátaim, mióta két öcsém verekszik ott fenn, kíváncsi örömmel kaptam tehát utána s akkor láttam, hogy ez a levelezőlap tulajdonképpen nem nekem szól, hanem a nyomtatott betűk haladó sorai közé van szánva.

Át is adom rendeltetésének, de előbb megvilágítom az előzményeit azzal, hogy a Budapesti Közlönynek egy sajtóhírbája nyomán megírtuk, hogy *Lenkey László* nagyrőcei adóhivatali adótiszt, a 16. ik honvédgyalogezred zászlósa az ellenség előtt elesett s hősi magatartásáért kitüntetését kapott. A lapszámunkat követő héten meggyőződve arról, hogy egy eltévedt pontosvessző csinálta a galibát, őszinte örömmel rektifikáltuk a dolgot s megírtuk, hogy *Lenkey László* él.

Most így ír nekünk:

A „Gömör-Kishont” Tek. „Szerkesztőségének”
Rimaszombat.

Olasz harctér, 1916. márc. 14-én.

„Pár zokszó... az élő-halottól”...

Lenkey László honvédszászlóstól.

Bocsánatot kérek! Hogy én bizony élek!...

Vagy a „másvilágról” tán „félrebeszéltek”?

De élő-halottnak lenni nem „Kismiska”,

Igazítsad hát ki: Komáromy Pista!!

Nagyot néztem múltkor, amidőn olvastam

A halálhíremet a „Gömör-Kishontban”!!

Nem tudtam hirtelen, hogy hát mi is vagyok

Saját ép bőrömben? Élő e vagy halott??

De „jusz” sem vagyok még a „meszes-gödörbe”;

Sőt!! Haza is megyek!... egy kicsit „Gömörbe”;

Ép most történt baja plajbászom hegyének,

„Hogy-létem” — megírtam a „Murányvölgyének”;

Ott le vagyon írva, hogy: „kutya-bojom” sincsen!

Hogy élünk?! Hogy vagyunk!?! e fronton; —

s több ilyen!...

Egy kérdésem volna! Erre feleljenek!:

Vannak e még sokan: „nélkülözhetlenek”??...

A Tek. Szerkesztőségnek hazafias

üdvözlettel a Tallián frontról

Lenkey László, honvéd zászlós.

A humoros hang, a fiatalos jókedv kikaczag

ezekből a sorokból s nincs erőm, nincs szívem

ahhoz, hogy nagyképtűsködő, komoly fejtegetéseket írjak ide arról, hogy a „nélkülözhetetlen”ek népszerűtlen fajtája még ma sem veszett ki s hogy nem is vesztet, mert az ő lelkesedésük, erőfeszítésük és gyomorkorgásuk a biztosítéka annak, hogy a fronton küzdő hőseink ellátása mintaserűen pontos, hogy idehaza a béke rendje él stb... stb...

Minek komolykodnék?!...

Inkább azt üzenem meg e helyről a sorok szimpatikus írójának, hogy Komáromy Pistának bocsásson meg a halálhírének kolportálásáért s inkább reám nehezteljen, aki ma felelős vagyok ezekért az egyforma, hasábokat töltő szürke sorokért. De ha ezt sem teszi s megbocsátja az akaratlan hibát egy „nélkülözhetetlen” embertől kitelhető minden szívességgel köszönti őt

Glin.

Személyi hír. *Kubinyi Géza* főispán nejével ma Budapestre utazott, ahol hosszabb ideig marad. A jövő hó elsején azonban a hivatalos ügyek intézése végett egy két napra hazatér Rimaszombatba.

Pápai prelátsági kinevezés. Megírtuk és méltattuk elmúlt számunkban *Széman* Endre prépost plébános prelátsági kinevezését s most arról értesülünk, hogy ugyanily magas és illusztris kinevezésben részesült *Horváth József* rozsnyói székesegyházi apát kanonok is, akit tisztelői és hívei szintén elhalmoztak üdvözléseikkel.

Szabadságon. *Szakall Kálmán* vezérkari alezredes, akinek kitüntetéséről és gyönyörű katonai karrierjéről több ízben volt alkalmunk megemlékezni, e héten Rimaszombatba szabadságra hazaérkezett.

Máriássy László hazajött. Pénteken érkezett haza családja körébe rövid szabadságra *Máriássy László*, az 5. ik honvédhuszárezred főhadnagya, kinek a 3. oszt. katonai érdemkeresztel való legfelsőbb kitüntetéséről múlt számunkban megemlékeztünk. A hős huszárfőhadnagy mellett ezen illusztris kitüntetésen kívül a második osztályú német vaskereszt is díszíti, amelyet a közelmúlt napokban kapott meg s amely kitüntetés híre igaz örömet keltett vármegyeszerte, ahol a *Máriássy*-család közbecsülésnek és tiszteletnek örvend.

Esküvő. E hó 29-én tartja esküvőjét Csizben *Lovcsányi Sarolta* Máriával *Tóth Sándor* hanvai református lelkész. A polgári eskütést *Molitorisz Zoltán* putnoki főszolgabíró fogja végezni.

Háborus kitüntetés. A háboru sikere érdekében kifejtett tevékenysége és buzgó fáradozásai elismerésül a király *Molnár István* mérnököt, aki a táviráda vonalak építése körül szerzett érdemeit, a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki.

Arany érdemkereszt. Ófelsége a gömöri származású *Kornhäuser* Dezső dr. 34. gy.-e.-beli tart. segédorvosnak az ellenséggel szemben kitünő és önfeláldozó szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Tábori mise és eskütétel. A Rimaszombatban állomásozó cs. és kir. 80. ik gyalogezred egy menetkész zászlóaljja e hó 19-én, vasárnap reggel 8 órakor ünnepies keretek között tette le a harctérre indulás előtt a szokásos esküt. Az Erzsébet-téren felállított sátorban díszes oltár előtt a görög-keleti szertartások mellett tábori misét mondott az ezredben szolgáló lelkész s megáldoztatta a legénység nagy részét. Azután az eskütétel következtet amely után *Nechwatal* ezredes német nyelven, lelkesítő beszédet intézett a katonákhoz. Az eskütételre a polgári társadalom előkelőségei is hivatalosak voltak és szép számban jelentek meg élükön *Lukács Géza* alispánnal.

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Jakab József* dobsinai áll. polg. fiúiskolai tanítót jelenlegi minőségében áthelyezte a körmendi polgári iskolához s egyuttal az igazgatói teendőket ideiglenes ellátásával is megbízta.

Katonai kitüntetések. *Csöti Illés* a cs. és kir. 5. gyalogezred tart. hadnagya, vitéz magatartásáért a katonai érdemkereszt 3. ik osztályát a hadiékítménnyel kapta. — Az ezüst signum laudissal kitüntette a király *Eichler Károly*, a Rimaszombatban állomásozó cs. és

kir. 80. gyalogezred századosát. Signum laudist kapott *Szczepanski* Boleszláv 80. gyalogezred bel. tart. főhadnagya.

Hadnagyi kinevezés. A háboru tartamára 1916. évi márczius hó 1-ével néptőlkelő mérnökhadnaggyá neveztetett ki az I. népfőkelő parancsnokság nyilvántartásában *Kandó Kálmán*, Pósch Gyula rozsnyói földbirtokos veje.

Halálozás. Özv. *Drucker Mór* né f. hó 17-ikén 73 éves korában városunkban elhunyt. 20-ikán temették.

Igazgatósági és felügyelő-bizottsági ülés. A Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár felügyelő-bizottsága e héten ülést tartott s elnökké *Nagy Sámuel* választotta meg. Az igazgatóság ülése f. hó 25-ikére szombatra volt összehívva.

„Falusi levél” a szerkesztőhöz.

Meleg, közvetlen hangu levél köszöntött be szerkesztőnkhez *Jókóvy Emil* forgáchfalvai tanító tollából. Szeretnénk ide írni az első betűtől az utolsóig ezt a szívvel és szeretettel megírt levelet, dehát a papirhiány s a nyomdában is alaposan érezhető háborus helyzet, megakadályoznak benne. Őszinte hangon így ír egy helyen: „mennyi gyönyörű perczet, hány boldog ifju órát s mennyit kellett megélnem, hogy tanuja lehessen a mostani nagy világháboruban annak, hogy „Gömör-Kishontunk” immár a községek, az egyszerű falusi emberek ujsága is lett... Látom, hogy ifjúkori álmaim beteljesedtek, örömmel várom a még szebb jövőndöt, mert megélttem lapunk igazi rendeltetését: a csendes kis falusi, hol nádfedeles és szalmás, hol zsindeyes kis házikóinkba való glóriás bejutását is... Legyen ezért hála és mélységes köszönet hírneves főispánunk remek intézkedésének, a ki egy gyönyörű gondolattal, egy szép cselekedettel megcsinálta azt, a mit már sokan, régen vártunk... Legyen köszönet Szerkesztő urunknak, a ki az alkotásokat sok munkával, — jól tudom — sok nehézséggel küzdve valókra váltja...” — Majd áttér Forgáchfalva község egészségügyi helyzetének és fejlődésének leírására s örömmel konstatálja, hogy az „egyke” nemzetölő fogalom mily messze él, ezen 2000 lakosu falutól. Beszámol Forgáchfalva hadijótékonyságának eredményeiről s ezek között így ír: „Községünk lakosai a három hadi kölcsönre 100.000 koronát jegyeztek, mely hatalmas összeg csaknem egészen készpénzből került ki. Eme bámulatra méltó, fényes eredmény *Csorbai* Endre, községi jegyzőnk érdeme, a ki nem ismert semmi fáradságot, hogy munkáját siker koronázza. A vak, rokkant katonák javára, a vöröskereszt, nemzeti áldozatkésztség szobrára, karácsonyi ajándékok czimén több mint 600 korona pénzt küldtünk. Templomi offera s többszöri gyűjtés eredményeként, Szt. Antal perselyéből a feldult tűzhelyek újjáépítésére, hadi árvák javára több ízben a maga adományával 500 koronát küldött el *Cservenka* János plebánusunk. Községi jegyzőnk személyes fáradozása után 72 drb. báránnyal bélelt börmellényt és 10 mázsa burgonyát szállítottunk értünk küzdő fiaink részére. *Csorbay* Endréné, *Jókóvy* Emilné, *Freisinger* Arminné és *Freisinger* Ilonka nemesszívü urhölgyek kézimunkája, gyűjtéseképpen 30 pár harisnya, 6 drb. kézvédő, 6 drb. hósapka, 4 drb. tollpárna, 8 drb. huzat, 8 drb. meleg ing, 4 drb. alsó meleg nadrág, 12 drb. zsebkendő, 5 pár flanel kapeca, 6 drb. törülköző, 20 korona készpénz, 3 pár meleg keztyű, 500 drb. cigarettát küldtünk el különböző czimeken. Több esetben tekintélyes összegek menesztettek a hadsegélyző részére a jegyzői irodában elhelyezett gyűjtőperselyekből, a hol ugy, mint *Freisinger* Armin urnál szintén perselyben, *Jókóvy* Emilné, mint a szt. Antalka perselyének kezelőjénél a gyűjtés nemes munkája most is állandóan folyik”. — Azzal a büszke érzéssel adjuk ezen dicséretreméltó adatokat közönségünk elé, hogy Forgáchfalva derék lakossága a köteletségét hiven és erejéhez képest kifogástalanul teljesítette.

Honvédeink és a gorliczei áttörés. A diadalmas májusi offenzívánkat bevezető gorliczei áttörésben dicsőséggel és véres áldozatokkal kivette részét a besztercebányai 16. ik honvédgyalogezred is, amely vármegyének területéről is kapja kiegészítését. Nagyszerűen bravuros cselekedete volt honvédeinknek az a roham, amelyet *Sáfrán Géza* alezredes vezetett

s amellyel Statoskánál kiverték lövészárkaikból a híres szibériai lövészesapatokat. Ezt a borzalmas kényszerű felsőbb rendelkezés folytán megörökíti a 16 ik honvédezedben önkéntesként szolgáló *Tichy* Kálmán festő és grafikus, akinek képeiben épen most van alkalmunk gyönyörködnünk s ezen rendkívül sikerült alkotás az elesett 16 os honvédtisztek arczképeivel együtt az „Ország Világ” egyik közelebbi számában reprodukálva lesz.

Márczius 15-iki ünnepély Tiszolcson. A tiszolczi áll. iskola, miként az elmúlt években, így az idén is a nagy időkhöz méltó keretben ünnepelte meg márczius idusát, hogy míg egyrészt bemutathassa hődotátát a héroszi korszak nagy, dicső férfainak, addig másrészt megemlékezhessen az édes hazánk boldogságáért jelenleg küzdő hőseinkről is, a kik amazokhoz hasonlóan írják rá, vésik be halhatatlan neveiket a nemzet örök hálájának ércnél maradóbb táblájára. Ez alkalommal *Kamm* Ede g. elnök szépen átgondolt, tartalmas beszédet intézett a növendékekhez, a tanulók pedig több alkalmi költeményt s hazafias dalt adtak elő a jelenlevők nagy tetszése mellett.

Az elesett, megsebesült és kitüntetett 16-os és 25-ös tisztek arczképei. Gömör, Nógrád és Zólyom vármegyék háziezredeinek különböző harcstereneken elesett, megsebesült és kitüntetett tisztjeinek és hadapródjainak arczképeit együttesen összeállítva díjtalanul kiadja a budapesti „Ország Világ” képszapla szerkesztősége. A nevezett ezred ily tisztjeinek és hadapródjainak hozzátartozói tiszta sértetlen visít vagy cabinet alakú (nem amatőr) arczképeket küldjék *Markó* Miklós hírlapíró címére (Budapest, VII., Abonyi-utca 19.) A nevezett hírlapíró 40 fillér bélyeg beküldése mellett a sok esetben ereklye gyanánt őrzött fényképeket visszaküldi. Itt említjük meg, hogy gömörvármegyei születésű vaskeresztes tisztek egyik részének képei az „Ország Világ”-ban folyó hó 26-án fognak megjelenni.

Adomány. A „Vöröskereszt” egyesület czéljaira újabb a következő szíves adományok folytát: *Pénzben:* Radócz, es. és kir. 5. gyalogezredbeli hadnagy (Munkács) 5 kor. *Természetben:* Szabó László (Várgede) egy kosár alma, 23 drb. kalács, 1000 drb. cigaretta, virág; Sága Pálné (Rimabánya) 10 drb. tojás; Albert Mária (Gesztete) 25 drb. tojás; Czirbusz Jánosné (Bugyikfala) 12 drb. tojás; Konecsik Andrásné (Bugyikfala) 20 drb. tojás. — Hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

Főpásztori körlevél. Megjelent *Balás* Lajos rozsnyói püspök f. évi IV. számú főpásztori körlevele, a melyben első helyen a Vörös kereszt fiókegyleteinek megalakítására buzdít. Közli a közoktatási miniszter rendeletét a tanítóknak liszt és gabonarekvirálásnál való közreműködéséről. Ajánlja azt a mozgalmat is, a melynek jelszava: „könyvet a katonáknak!” Az orsz. kath. szövetség szervezési munkáira a hadiárva gyámolítása ügyében felhívja a figyelmet. Megengedi, hogy az öröklámpákban olaj helyett Resch égőt használjanak a templomokban. Közli, hogy miniszteri rendelet értelmében a tanítók előléptetését idejében kell kérelmezni. A felmentésre történt javaslatot az illetékes katonai hatóságnak multhatatlanul be kell jelenteni. A ragályos betegségek elleni védekezést figyelembe ajánlja. Közli a Szent István Király nyugdíjintézet; a Balás püspök Betegsegélyző és a Kezdőjavadalmasok Önségélyző Egyesületének számadásait. A kárpáti falvak javára rendező iskolai ifjusági gyűjtésre buzdít. Közöl egy római leiratot a háborus idő különös kedvezményeiről szertartási ügyekben. Végül személyi változásokról tudósít. E szerint *Horváth* József kanonokot és *Széman* Endre rimaszombati prépost esperes plébánost a pápa prelátusokká nevezte ki. *Fodor* István a Kósa-Schopper kórház gondnoka ideiglenesen nyugalmi szabadságot kapott. *Rozmanith* Kázmér sz. Ferenczrendi pap az egyházmegyei szolgálatból a rendbe visszatért. Ujjonnan papokká szentelte a következőket: *Barta* László, *Dezső* Béla és *Znak* Ferencz, diákonus lett *Fuhrmann* István, subdiákonus *Nagy* Ferencz; *Danics* Lajos kisterenyei ideiglenes lelkész Szádalmásra távozott helyettes lelkésznek, *Perényi* László Garamszécsről Kisterenyére, *Toman* Ferencz pedig a rozsnyói Kósa-Schopper kórházba ment gondnok-

nak. *Barta* László Krasznahorkaváraljára, *Dezső* Béla Ipolygalsára, *Znak* Ferencz Szomolnokra ment káplánok. *Fuhrmann* Ferencz diákonust ideiglenes kíségetőnek Salgótarjáiba, *Nagy* Ferencz subdiákonust Garamszécsre küldte.

Ujabb betörések Rimaszombatan. Egy egész sorozata van a rimaszombati betörő-banda újabb működésének s egy egész csomó új betöréseket követtek el azok az ismeretlen tettesek, akik legfőképpen a sonkák és kolbászok izes falatai után vágyódnak, de más értékes élelmiszert és ruhaneműt sem vetnek meg. E héten *Samarjay* János kerti lakában, dr. *Csernay* Dániel házában és Rimatamásfalván jártak a betörők s mindenütt érzékeny károkat okoztak. — Természetes, hogy a rendőrségünk az ellenőrzést tanúsító legénység hiánya miatt képtelen a lehetetlen állapot megszüntetésére s így ajánlatos lenne talán minden utcában állandóan czirkáló katonai őrszolgálat kirendelését kérni az ezredparancsnokságtól, hogy a vagyon- és közbiztonság helyreállva megszabaduljunk a betörők garázdálkodásaitól. Lapzártakor halljuk, hogy a betörőket s az orgazdákat kézrekerítette a rendőrség.

Jótevény adomány Amerikából. *Gárdonyi* Gézáné, a putnoki járás főszolgabírájához a következő levelet írta: „Cleveland ohio 1916 február 15. Tek. Putnoki Főszolgabíró ság. Ezenel értesítem a tek. főszolgabíróságot, hogy én mint *Podraczky* Margit, Putnoki születésű férjezett *Gárdonyi* Gézáné én egy kis gyűjtést rendeztem a Putnoki özvegyek és árvák javára, és a gyűjtésem által ösze gyűlt 87 korona az az Nyolevanhét korona és mely összeget sziveskedjék a tek. főszolgabíróság egyenlően kiosztani az Putnoki özvegyek és árvák közt és sziveskedjék a Tek. főszolgabíróság ezt nekem nyugtázni, mert nekem is nyugtázni köl iten Amerikába és még igen szépen kérem a Tek fő szolgabíróságot sziveskedne nekem megírni, hogy az én bátyám *Podraczky* László nem e eset el a harcsteren mert nem tudok semit felőle. Maradok hazafias üdvözléssel születet *Podraczky* Margit férjezett *Gárdonyi* Gézáné. Czimem ez: Mrs Margaret *Gárdonyi* 3225 Chatham Ave Cleveland ohio N. Amerika.” — Az Amerikából érkező egyszerű levélből meleg, megható hazafiaság sugárzik és bizonyítéka annak, hogy akik megszire elszakadtak a szülőföldtől, azok nem veszték el számunkra és a magyarság mostani nehézküldelmében lelkileg mind itthon vannak.

Eladó fenyő. 250—300 drb. háromszor átültetett, 2—3 méter magas, szépen fejlődött fenyő olesón eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

A Gömör-megyei Takarékpénztár és Hitelbank r. t. közgyűlése. E hó 20-án tartotta meg ezen intézet XVIII ik évi rendes közgyűlését. Különös jelentőséget és általános érdeket adott ezen közgyűlésnek az, hogy a részvényesek ez alkalommal hagyták jóvá az intézetnek a Putnoki Takarékpénztár r. t. utján történt affiliációját, minek következtében az most már a Magyar Általános Hitelbank érdekköréhez tartozik.

Ugyancsak ez alkalommal élénk ovációban részesítette a közgyűlés *Cseh* István táblai bíró indítványára *Széman* Endre elnököt, pápai prelátussá történt kinevezetéséből kifolyólag. Nem mindennapi módon nyilvánult meg a közbizalom az elnök személye iránt s a köztisztélet és szeretet eme megnyilvánulása annál is inkább lélekemelő volt, mert minden érdektől mentesen őszinte szívből fakadt.

Sajnos azonban ezen kitüntetés elvonja elnököt az intézet további vezetésétől, amennyiben inkompatibilitás következtében kénytelen volt a közgyűlést újabb megválasztásának melőzésére kérni. A közgyűlés legnagyobb sajnálatára kénytelen volt a kényszerítő okok előtt meghajolni s szeretve tisztelt elnöke iránti háláját *Cseh* István, táblai bíró indítványára jegyzőkönyvileg megörökítette.

Ugyancsak *Cseh* István táblai bíró javaslatára jegyzőkönyvileg fejezte ki hálás elismerését és köszönetét a közgyűlés dr. *Fodor* Béla igazgatósági tag iránt is, egészségi okokból az igazgatóság kötelékéből történt kilépése alkalmából. Nevezett ugyanis az intézet alapítása óta

állott az intézet élén s az elnökkel együtt vállaltva, egyesült erővel működtek az intézet felvirágoztatásán.

Cseh István táblabíró részvényes indítványára nagy lelkesedéssel elhatározta a közgyűlés, hogy örök emlékül megfesteti *Széman* Endre és dr. *Fodor* Béla arczképét az intézet tanácssterme részére.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tudomásul vétele után a közgyűlés a zárszámadásokat jóváhagyta s a felmentést az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak egyhangulag megadta.

Választásra kerülén a sor a közgyűlés titkos szavazás utján *Farkas* Zoltánt, Gy. *Farkas* Gyulát, *Fodor* Jenőt Miskolcziól, *Fodor* Jenőt Rimaszombatból, dr. *Lusztig* Sándort, dr. *Mesko* Miklóst és *Müller* Vilmost választotta be az igazgatóságba. — A felügyelő-bizottságban két hely lévén üresedésben, erre egyhangulag *Friedman* Marcell (Miskolcz) és *Szmik* Lászlót (Putnok) választották meg.

Választmányi tagoknak, napibiztosoknak megválasztottak: 1. *Andrássy* László, 2. *Benyó* László, 3. *Blau* Vilmos, 4. *Braun* Gyula, 5. *Bábás* József, 6. *Barát* Károly, 7. *Csillag* Mór, 8. id. *Csapó* József, 9. *Csintalan* János, 10. *Deutsch* Áron, 11. *Diczky* Pál, 12. *Gondkievits* Ferencz, 13. *Haas* Salamon, 14. *Heksch* Bertalan, 15. *Herman* Vilmos, 16. *Hizsnyán* Béla, 17. *Iványik* György, 18. *Kárász* András, 19. *Kohn* József, 20. *Kohn* Albert, 21. *Kovács* Albert, 22. *Kukla* István, 23. *Kerekes* Dezső, 24. *Lekovics* Ferencz, 25. *Mérész* János, 26. *Lusztig* Menyhért, 27. *Matolesy* Pál, 28. *Miskolczy* Lajos, 29. *Neumann* Herman, 30. *Pitta* Vilmos; míg ellenben az alapszabályok szerint: 1. *Pitta* Rezső, 2. *Percz* Béla, 3. *Rábely* Miklós, 4. *Rábely* Károly, 5. *Schweiczer* Rezső, 6. *Schulhof* Pál, 7. *Stolcz* Zsigmond, 8. *Tarjánvi* János, 9. *Tóth* Árpád és 10. *Zawadzky* Ede az igazgatóság által lett kinevezve.

Végül *Cseh* István táblai bíró melegen emlékeztet meg az igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselők működéséről, jegyzőkönyvileg köszönet megadását indítványozta, melyhez a közgyűlés egyhangu helyesléssel hozzájárult. Miután más tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést berekesztette.

*

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági bank Részvénytársaság folyó évi márczius hó 21-én tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság összes előterjesztését és helyeslőleg vette tudomásul, hogy az 1915. évi jövedelemből a kétes követelésekre 10000 koronát külön tartalékba helyezett. A részvények szelvényei — úgy mint a múlt évben — a közgyűlés napjától 15 koronáért váltatnak be.

Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett *Süteő* István, *Biess* Elemér, *Kriska* János, *Neumann* Manó és dr. *Stern* Jakab igazgatósági tagok újból megválasztottak, ugyszintén felügyelő-bizottsági tagokká *Zeidner* Bernát, dr. *Bleier* Leó, *Braun* Jenő, *Steiner* Adolf és *Szabó* József m.

Az igazgatóság jelentésében reá mutatott arra, hogy a háborus viszonyok és ennek folytán beállott munkahiány a pénzüzetnek mezőgazdasági gépgyártást stagnációra kényszerítvén, az ezen üzennél eddig fennállott jövedelmet nélkülözni volt kénytelen.

Az intézet betétállománya emelkedett s az üzletív tiszta nyeresége 28737 korona 08 fillér, amelyből 12000 korona fordítottatik a részvényesek között szétosztásra. Az intézet zárszámadása és mérlege is megjelent s az abban feltüntetett számok beszédes bizonyítékát képezik a bank reális alapjának és jól vezetett működésének.

*

A Gömör-megyei Nép- és Iparbank Részvénytársaság közgyűlése. Folyó évi márczius hó 23-án tartotta meg 45 ik évi rendes közgyűlését városunk egyik jó hírnévnek örvendő pénzüzetnek, melyen 28 részvényes 427 részvény képviselőtében vett részt. *Jurasko* Jakab igazgatósági elnök ajánlatára a részvényesek egyhangu közfelkiáltással dr. *Kovács* László városi polgármestert választották meg közgyűlési elnöké, aki nép és iparbanki közgyűléseinket mindig meleg egyszerűséggel és tspintattal szokta vezetni. Dr. *Kovács* László elfoglalván elnöki szó-

két, az egybegyűlt részvényesek üdvözlése után megemlékezett a lefolyt háborús év nehéz pénzügyi viszonyairól s rámutatott az igazgatóság és tisztviselői karnak kiválóan fontos közgazdasági tevékenységeire, hazafias kötelességének a hadikölcsön fáradszóról gyűjtésében való szorgalmas teljesítésére és többirányú körültekintő munkálkodására; a jegyzőkönyv vezetésére Percz Samu igazgatósági tagot, hitelesítésére pedig: Simon Mihály, Matolcsy Pál és Cseh János részvényeseket kérte fel.

Elnök felhívására dr. Ráróssy Gyula felolvasta a lefolyt 1915. üzletéről egybeállított igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket és zárszámadásokat, melyeket a közgyűlés helyeslő tudomással egyhangulag fogadott el és elhatározta: hogy részvényenként a 12 koronájával 19200 koronát oszt ki a részvényeseknek, a tartalékalap kiegészítésére 816221 koronát esztől, miáltal a tartalékalapok 219300 korona összegre emelkedtek. A nyerdíjalap növelésére 38377 koronát, jutalékokra 383377 korona és hadi jótékonycélokra 500 koronát fordít s a nyeresémből felmaradó 1727859 koronát pedig a jövő év számlájára viszen át.

Majd az alapszabályok értelmében kilépett Jurasko Jakab, dr. Ráróssy Gyula és dr. Weinberger Rezső igazgatósági tagokat 3 egymásután következő évre; a leköszönt felügyelőbizottsági tagok helyére: Czinke István, Czibur Pál, Kerekes Dezső, dr. Molnár József és Varga István egy évre újból megválasztottak. Napbiztosokul pedig szintén egy évre; András László, Benyo Béla, Benyo László, Blau Vilmos, Csapó János ifj., Csapó József timár, Csapó József tanító, Csapó Lajos, Cseh István, Cseh János, Csizy Pál, dr. Ezenyi Gyula, Gasko János ifj., Jávorszky József, Káposztás József, Konyha Béla, Kovács István, Kovács Gyula, Králik József, László János, Lévai Izó, Matolcsy Pál, Pitta Rezső, id. Rábely Miklós, Simon Mihály, Stolec Zsigmond, Szatmáry Ferencz, Takács László, Tarjányi János, Törköly József, Túróczy János és Vozáry Samu választottak meg.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszönve a jelenlévő részvényesek meleg érdeklődését, a közgyűlést bezárta, mely után dr. Ráróssy Gyula köszönetet mondott még a részvényesek nevében dr. Kovács László elnöknek a közgyűlés tapintatos vezetéseért.

A Rozsnyói Takarékpénztár mérlege és zárszámadása. A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház r. t. április hó 4-én tartja ezidei rendes közgyűlését. Az intézet mérlegét lapunk utolsó oldalán közöljük, az igazgatósági jelentésből a következő adatokat adjuk:

Az általános gazdasági helyzet ismertetése után konstatálja a jelentés, hogy a betétállomány növekedett s hogy a II. és III. hadikölcsön kibocsátásakor 4499950 korona jegyzés történt. Ezen sikerrel a vármegyében legelső helyet foglalja el az intézet s a Felsőmagyarország pénzügyintézetei között is az első között áll. Megemlékezik a jelentés arról, hogy az intézet ügyésze dr. Pastiner Endre és tisztviselője Czeiner Lajos hősi halált haltak, s a bevonult 12 tisztviselő közül 3 orosz fogságban van.

Az üzleti forgalom 233825246 K 20 fillért tett ki, a betétek összege 7746957 K 77 fillér, az üzlet nyeresége 150992 K 80 fillér, melyből 34 koronás osztalék fizetetik.

Betétkamatláb leszállítás. A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház R. t. igazgatósága a Budapesti Közlöny útján közhírré teszi, hogy ez év április elsejével a betétek kamatlábat $\frac{1}{2}\%$ al leszállítja s a legalacsonyabb kamatlábat vette 4% ban, a legmagasabbat $4\frac{1}{2}\%$ ban állapítja meg.

Malom-bükköny vetési célokra. Az egész országban óriási a hiány bükköny magban. A kormány úgy akar a hiányon némileg segíteni, hogy a malomüzemekben a termelésből eredő malom bükkönnyt forgalomba hozatja. Ezt természetesen csak zöld takarmány termelésére szabad felhasználni. — A malom-bükkönnyt a Korp központ hozza forgalomba 20—25 mázsás tételekben, az ára 100 kgrammonként 25 koronában van megállapítva zsák nélkül. Azok a termelők, akik a malom-bükkönyre igényt tartanak, a vételár egy d-jü lefizetése mellett forduljanak a *Korpközponthoz*.

Üsző vásárlás. A földművelésügyi miniszter a háboru által sújtott vidék gazdái között tenyészüzőket fog kedvezményes áron kiosztani. A kiosztandó anyagot az ország jobb tenyésztesével bíró vármegyében szerzi be. — Vármegyénk gazdasági felügyelője is kapott felszólítást, hogy sürgősen jelentse a miniszteriumnak azt, hogy Gömörvármegyében hány darab 8—18 hónapos üszőt lehetne beszerezni. Örömmel tapasztaljuk, hogy az üszőanyag vármegyénkben meglehetősen felszaporodott s azt hisszük, hogy 500—800 darab üszőt megfelelő ár mellett fenti célra könnyen be lehetne beszerezni.

Szerkesztői üzenet.

Advena. A küldemények beváltak. Talán kötetlen formában is megpróbálkozhatnék máskor; mert kötött formájú közlendő igen sok van. Abból is ki lehet ugyan válogatni a javát.

Kézizálogtárgyak elárverezése

A Rimaszombati Takarékpénztár kézizálog üzletében 1915. évi május 31-éig lejárt és ki nem váltott, sem meg nem hosszabbított tárgyak, miniszteri engedély alapján **1916. évi április hó 5-én délután 2 órakor** az intézet helyiségében elfognak árvereztetni.

Kiadó

a Deák Ferencz-utca 12. sz. a. egy üzlethelyiség.

Értekezni lehet ugyanott
DÁNIEL FERENCZ tulajdonosnál.

Hirdetmény.

71—916. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy özvegy **Gallo Mártonné** szül. Babik Erzsébet balogtamási lakos részéről az 1911. évi I. tcz. 733. §-ának 1. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt **Babik András** (akinek neje Varga Anna) volt uzapanyiti lakos holtának nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul **Dr. Ráróssy Gyula** rimaszombati lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűntet és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a „Budapesti Közlöny”-ben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év letelte után bírósággal holtának fogja nyilvánítani.

Rimaszombat, 1916. február 24-én.

Cseh István s. k., t. elnök.

Mészáros István s. k., t. tag.

Kún Aladár s. k., t. tag.

A kiadmány hitelül:

Masika László, tszéki irnok.

Bérbe kiadó

Rimaszombatban, a főgimnázium közelében egy körülbelül 2470 □ öl területű (Kres féle)

gyümölcsös és veteményes kert.

Bővebbet:

VLADÁR JÓZSEFNÉ urnőnél.

Eladó bor.

Kitünő minőségű putnoki
1915. évi termésű **rizling bor** 40 hl. eladó.

Tudakozódni lehet:

Thököly-utca 21. sz. alatt.

Korlátlan italmérési joggal

kiadó, esetleg eladó ujteli vasuti megálló hely mellett

egy új adómentes ház.

Értekezhetni lehet **Hupka Bálinttal Feleden** és levélileg **Schönk Ödön** postamester tulajdonossal **Csetneken**.

Kiadó lakás

Szijjártó-utca 49. szám alatti emeleti lakás, mely áll: 3 szoba, alkove, fürdő-szoba, konyha, éléskamara és mellékhelyiségekből, villanyvilágítás és vízvezetékekkel ellátva, folyó évi **május hó 1-től** bérbeadó. — Értekezhetni lehet **Rákóczy-utca 4. sz. alatt.**

Hirdetmény.

A Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete

ez évi

rendes közgyűlését

f. évi április hó 16-án d. e. 11 órakor tartja meg **BUDAPESTEN**, az intézet saját házában, **V. Géza-utca 2. szám alatt.**

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés
4. A kilépés folytán megüresedett alelnöki és három igazgató tagsági hely betöltése.
5. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölcsönök együttes összegének minden 500.000 K-ja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhívatnak ennél fogva Gömörmegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselhetni óhajtják, az általuk összesen felvett 811.500 koronányi záloglevélkölcsön után 1 képviselő megválasztása céljából Rimaszombatban, **dr. Baksay Dezső** ügyvédi irodájában (Erzsébet tér 3. sz.) **1916. március hó 28-án délután 3 órakor** tartandó **választógyűlésen** megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézete.

Utánnomás nem díjazatik.

MEGHIVÓ.

A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház Részv.-Társ.

részvényeseit van szerencsénk az 1916. évi április hó 4-én
d. e. 1 $\frac{1}{2}$ órakor Rozsnyón, az intézet helyiségében tartandó

53-ik évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jegyzőkönyv hitelesítői kijelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének, valamint az 1915. évi zárszámadásoknak előterjesztése, az 1915. üzletévi mérleg megállapítása, jóváhagyása, a nyereség felosztása, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

Közöljük a t. részvényes urakkal, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált 1915. évi mérleg- és veszteség nyereség számla, valamint az igazgatósági jelentés a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg az intézet helyiségében a részvényes urak rendelkezésére áll s általuk az üzleti órák alatt megtekinthető. Az alapszabályok 26 § a értelmében „szavazati jog csak azon részvény alapján gyakorolható, mely a közgyűlés előtt legalább egy hónappal a szavazati és tanácskozási jogot gyakorolni kívánó részvényes nevére a részvénykönyvben átíratott.”

Rozsnyó, 1916. évi márczius hó 9 én.

Az Igazgatóság.

Tartozik		Mérleg-számla				Követel.					
Vagyon:		Kor.	fill.	Kor.	fill.	Teher:		Kor.	fill.	Kor.	fill.
Pénzkészlet a központnál és a fiókknál		217755	86			Részvénytőke				560000	—
Liquid követeléseink:						Tartalékalapok:					
Pénzügyintézetknél		67168	15	284924	01	Tartaléktőke	557000	—			
Váltótárca				4936428	22	Különleges tartalékalap	204882	99			
Jelzálogkölesönök				2138075	07	Ingatlanok tartalékalapja	45000	—			
Folyószámla adósok		1125092	20			Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	2418	—	819300	99	
Hadikölesön számlák		3230484	50	4355576	70	Betétek és folyószámla betét-kamatadó tart.			16039	30	
Értékpapírok		1377147	20			Betétek könyvecskére s folyószámlára			7746957	77	
ezek függő kamatai		14362	42	1391509	62	Engedményezett jelzálogkölesönök			280672	33	
Előlegek zálogokra				19248	—	Magyar általános Hitelbank			3669057	50	
Intézeti ház és egyéb ingatlanok				139000	—	Folyószámla hitelezők			4877	06	
Hátrálékos, előre fizetett kamatok valamint egyéb aktívák				50530	51	Fel nem vett osztalék és kamat			1167	48	
						Átmeneti kamat			66226	90	
						Nyereség			150992	80	
				13315292	13						13315292 13

Tartozik		Veszteség-nyereség számla				Követel.					
Veszteség:		Kor.	fill.	Kor.	fill.	Nyereség:		Kor.	fill.	Kor.	fill.
Betétkamatok				322280	40	Nyereség áthozat az 1914. évről				3358	69
Betétkamatadó				32228	05	Váltó, jelzálog, folyószámla, előleg, kamatok és jutalékok				623908	44
Visszleszámitolási kamat				43772	30	Értékpapír-kamatok				51871	45
Lombardkölesön kamat				259	77	Ingatlanok jövedelme				4300	—
Engedményezett jelzálogkölesön kamat				13632	67						
Kifizetett nyugdíj és tisztviselők nyugdíj iztosítása				5786	64						
Igazgató, felügyelő-bizottság, tisztí fizetések, lakberek, segélyek, házbérek, üzleti költségek				84482	67						
Adók és illetékek				25699	58						
Leírások követelésekből				4303	70						
Nyereség				150992	80						
				683438	58					683438	58

Rozsnyó, 1915. évi december 31.

Fialka Andor s. k., pénztáros.

KOZMA FERENCZ s. k., vezérigazgató.

Mészáros János s. k., főkönyvelő h.

A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház Részvénytársaság igazgatósága:

Dr. Pósch Dezső s. k., ig. elnök. Baán Bertalan s. k., ig. tag. Benkő Jakab s. k., ig. tag. Dittel István s. k., ig. tag. Gál Miksa s. k., ig. elnök h.

Dr. Hajcsi Sándor s. k., ig. tag. Dr. Pósch József s. k., ig. tag. Dr. Strop Ignác s. k., ig. tag. Terray Gyula s. k., ig. tag.

Megvizsgálta és rendben találta a felügyelő-bizottság:

Kubinyi Ödön s. k., f. b. elnök. Aczél Andor s. k., f. b. tag. Hoffmann Ottó s. k., f. b. tag. Kirschner Zsigmond s. k., f. b. tag. Váry László s. k., f. b. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés! A Rozsnyói Takarékpénztár és Zálogház Részvénytársaság által reánk ruházott jognál fogva s a keresk. törvény 195. § ában megjelölt rendelkezésnek megfelelőleg, de meg a r. t. bizalmából reánk háruló felelősség tudatában is — kötelességünknek tartottuk a felfolyt 1915 ik üzleti évben is — felügyelői tisztünknek eleget tenni. E kötelességünkben kifolyólag állandó figyelemmel kísértük az intézet ügymenetét úgy az anyaintézetben, mint a fiókknál. E czélból több ízben megvizsgáltuk a pénztári értékállományt s minden — az intézet anyagi ügyeit érintő s érdeklő okmányokat, üzleti fő- és segédkönyveket s örömmel tapasztaltuk, hogy intézetünk összes ügykezelési gépezete kifogástalan pontossággal működött, dacára, hogy az édes hazánk felett dúló rettenetes háboru által okozott súlyos gazdasági viszonyok által előidézett rendkívüli nehézségekkel kellett úgy intézetünk belügyeit vezető igazgatóságunknak, mint az adminisztrációt lelkiismeretesen ellátó hivatalnokai karnak megküzdnie. A fő és a tagok ezen öszhangzatos működésének kiváló következménye volt azután azon eredmény, melyet az

igazgatóság által a lefolyt 1915-ik évről bemutatott mérleg feltüntet. Ezen mérleget a felügyelő bizottság behatóan átvizsgálván, a részvényesek teljes megnyugtatóra jelenthetjük, hogy intézetünk ügykezelése körül úgy az alapszabályok, mint a keresk. törvények idevágó szakaszainak rendelkezései minden tekintetben érvényre jutottak s a bemutatott mérleg-számla adatai intézetünk igazi vagyoni állapotának teljes hű képét tüntetik fel s a feltüntetett 150,992 80 K tiszta nyereség a valószínűségi tiszta üzleti eredményt mutatja. Ebből kifolyólag intézetünk igazgatóságának jelentéséhez, valamint a 150,992 80 K tiszta nyereség mértékenti felhasználása, illetőleg felosztása iránti javaslatához teljes mértékben hozzájárulunk s ezen javaslatnak elfogadását a t. Közgyűlésnek a magunk részéről a legmelegebben ajánljuk. Egyszermind a saját részünkre kérjük, az igazgatóság részére pedig indítványozzuk, hogy a lefolyt 1915. évről a szokásos felmentvényt megadni s bennünket a további felelősség terhe alól felmenteni sziveskedjék.

Kelt Rozsnyón, 1916. február hó 25 ik napján.

Kubinyi Ödön s. k., f. b. elnök. Aczél Andor s. k., f. b. tag. Hoffmann Ottó s. k., f. b. tag. Kirschner Zsigmond s. k., f. b. tag. Váry László s. k., f. b. tag.